

PAGINA 8

stukadoors

Scheuren door vocht

PAGINA 12

plafond & wand

Werk onder de juiste omstandigheden!

PAGINA 4

Advies op maat bij
jou thuis

PAGINA 16

vloeren & terrazzo

Scheurvorming in een epoxy holplint

PAGINA 6

Heeft jouw medewerker
last van langdurige stress
of hoge werkdruk?

PAGINA 20

natuursteen

Zich op glad ijs begeven

Van de voorzitter

Afbouwplaats- en uita-medewerkers hebben last van een verhoogde werkdruk. Een te hoge werkdruk kan werkstress veroorzaken. En werkstress kan leiden tot ziekteverzuim en langdurig uitvallen van je medewerker. Dit wil je als werkgever voorkomen. In de vorige editie van AfbouwPost kon je lezen wat je als leidinggevende kan doen om de werkdruk van je medewerker te verminderen. Denk bijvoorbeeld aan het waarderen en erkennen van de aangegeven problemen van je medewerker. Of het goed toepassen van conflicthantering. Heb je dit artikel gemist? Geen probleem! Op www.mijnafbouw.nl/stress-ondernemers kun je meer lezen over jouw rol als leidinggevende om stress op de werkvloer aan te pakken.

Werkgevers- en werknemersorganisaties in de afbouwsector vinden het belangrijk dat medewerkers gezond hun werk kunnen doen. Daarom kan je medewerker met te veel werkdruk of -stress vanaf 1 april 2023 gratis gebruik maken van de werkdrukvoorziening. Door deze voorziening krijgt hij meer grip op de werksituatie of leert hij grenzen stellen. Meer informatie hierover vind je op [pagina 7](#) van dit magazine. Lezen dus!

A. B. van Kruistum, voorzitter Technisch Bureau Afbouw

tba

LEGENDA

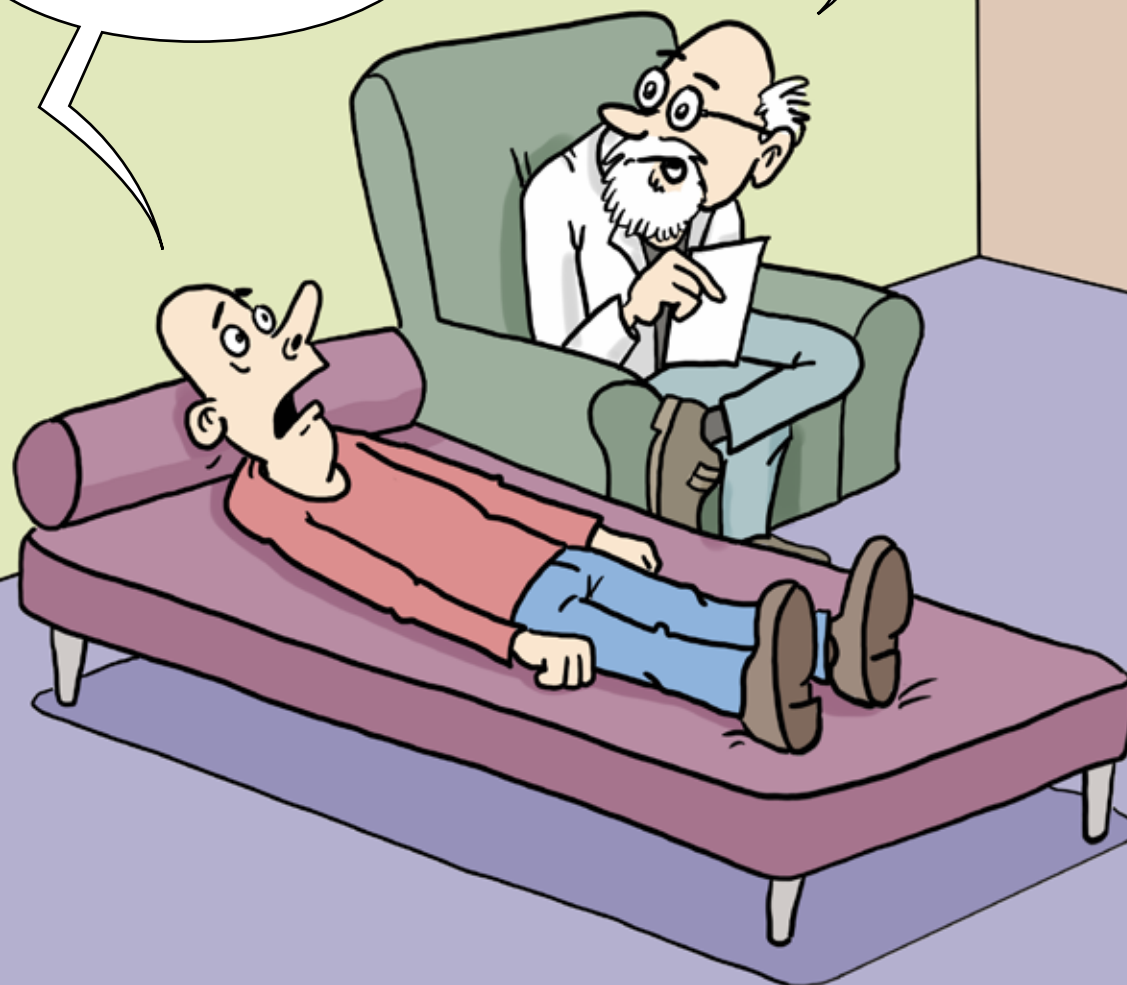
- TBA Algemeen
- Stukadoors
- Plafond & Wand
- Vloeren & Terrazzo
- Natuursteen

Advies bij hoge werkstress

IK ZIE TOCH SCHEUREN
DOOR VOCHT BIJ HET
STUCWERK OP UW PLAFOND..

HET IS DE BEDOELING
DAT U UW WERK EVEN
LOSLAAT

110

In gesprek met FNV, CNV Vakmensen en Comminz

Gezond met pensioen, dat wil iedereen. Daarom zijn sociale partners betrokken bij de cao Afbouw een vervroegd uittredenregeling overeengekomen. Een onderdeel daarvan is het aanbieden van een persoonlijk financieel adviesgesprek aan afbouwwerknemers die van de 80/90/100-regeling of de zware beroepenregeling gebruik kunnen maken.

Om te bepalen wat de financiële gevolgen van de regelingen zijn, kunnen afbouwwerknemers zich laten adviseren door Comminz. We gingen hierover in gesprek met Peter Roos en Roel van Dijk, van respectievelijk werknemersorganisaties FNV en CNV Vakmensen, en Paul Smid, partner en medeoprichter van financieel adviesbureau Comminz.

1. Waarom bieden sociale partners het adviesgesprek aan?

Peter: “Door gebruik te maken van de 80/90/100-regeling of de zware beroepenregeling verandert het inkomen van een afbouwwerknemer. Om te bepalen of dit financieel kan, kan hij een traject volgen waarin hij een persoonlijk financieel inzicht krijgt. De gesprekken worden gevoerd door de ervaren adviseurs van financieel

adviesbureau Comminz, samenwerkingspartner van het Nibud.”

2. Voor wie is het adviesgesprek?

Roel: “Het adviesgesprek is voor alle afbouwwerknemers die een bepaalde keuze willen maken in hun werkpatroon. Denk bijvoorbeeld aan werknemers van 57 jaar en ouder die gebruik willen maken van de 80/90/100-regeling. Of aan werknemers die maximaal 3 jaar vóór de AOW-leeftijd willen stoppen met werken en gebruik willen maken van de zware beroepenregeling. Zulke keuzes hebben financiële gevolgen. Een werknemer kan maximaal één jaar voor het gebruik van een regeling een advies laten opstellen.”

3. Wat kost een adviesgesprek?

Peter: “Het onafhankelijke advies is gratis voor

afbouwwerknemers. Deelname is alleen mogelijk zolang het budget het toelaat.”

4. Een afbouwwerknemer meldt zich aan voor het adviesgesprek op www.mijnafbouw.nl/adviesgesprek-comminz. Vervolgens krijgt hij te horen dat hij in aanmerking komt voor het gesprek. En dan? Hoe ziet het traject eruit?

Paul: “Na telefonisch contact met de afbouwwerknemer komt één van onze adviseurs bij hem thuis om zijn persoonlijke situatie en wensen in kaart te brengen. Dit doen we op zijn manier en met de mensen die hij erbij wil hebben. Daarna maken wij een rapport met verschillende mogelijkheden. In dit rapport wordt ook rekening gehouden met het inkomen/pensioen van zijn partner en overige persoonlijke financiën (hypotheek, spaarvermogen, lijfrentes etc.). Het advies is echt maatwerk.”

5. Wat levert het adviesgesprek op voor een afbouwwerknemer?

Paul: “Vooral duidelijkheid. Wat gebeurt er financieel als ik deelneem aan de 80/90/100-regeling of de zware beroepenregeling. Dit is vooral belangrijk in tijden als deze waarin bijvoorbeeld de inflatie hoog is. We bekijken samen met de afbouwwerknemer naar de mogelijkheden die bij hem passen en rekenen dat uit. Na het adviesgesprek kan hij een goede keuze maken voor de toekomst.”

6. Wat willen sociale partners bereiken met het adviesgesprek?

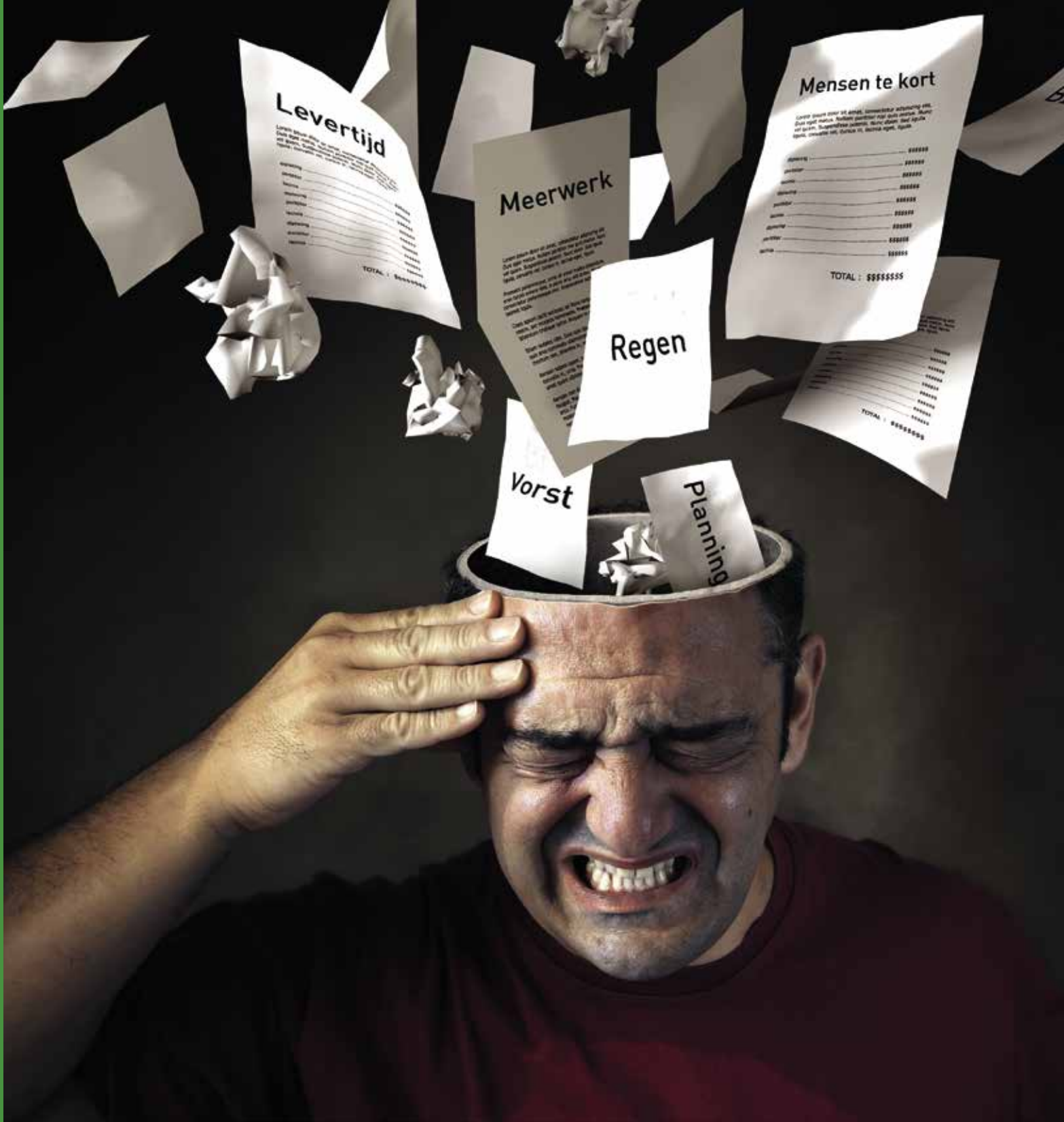
Roel: “Met het gesprek krijgt een afbouwwerknemer inzicht in zijn persoonlijke situatie. Alleen zo kan hij de mogelijkheden zelf goed inschatten en een goede keuze naar de toekomst maken. Dit traject is heel belangrijk bij het voorkomen van geldproblemen.”

Peter: “Daarom waarderen we het extra als afbouwwerkgevers dit traject stimuleren voor hun werknemers. Uit onderzoek van Nibud blijkt dat werknemers die zich goed voorbereiden op een verandering in hun inkomen daar beter mee om kunnen gaan dan werknemers die dat niet doen. Met het gesprek krijgen ze inzicht in hun persoonlijke situatie. Dit is nodig om goede keuzes te maken.”

Wil je meer informatie of je aanmelden?

Kijk dan op www.mijnafbouw.nl/adviesgesprek-comminz. Voor vragen kun je mailen naar cvs@tbafbouw.nl of bellen op 070 33 66 504. Wij zijn bereikbaar op maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur.

Je kunt als werkgever ook terecht bij het Nibud. Ze doen onderzoek op maat en geven advies. Ze denken graag met je mee. Lees meer hierover op www.nibud.nl/beroepsmatig/wat-doen-voor-u/onderzoek-en-advies. ■

Heeft jouw medewerker last van langdurige stress of hoge werkdruk?

Heeft jouw medewerker last van langdurige stress of hoge werkdruk? En wil hij/zij meer grip krijgen op de werksituatie of leren grenzen stellen? Dan kan één van de coachtrajecten passend zijn. Met ingang van 1 april is de werkdrukvoorziening van de Bouw & Infra ook beschikbaar voor de afbouwsector. Daarmee is de voorziening voor iedere deelnemer aan het PAGO beschikbaar.

De medewerker bepaalt samen met de bouwarts welk traject het beste past. Hij kan voor een doorverwijzing contact opnemen met de bouwarts van jouw arbodienst. Een overzicht van de door Vollandis gecontracteerde arbodiensten voor preventie vind je op www.vollandis.nl/dia/voor-bedrijven/overzicht-arbodiensten. Dit kan een andere arbodienst zijn dan de arbodienst die verzuimbegeleiding uitvoert.

De trajecten

De kosteloze trajecten zijn:

- **Kort:** digitaal, waar je medewerker zelf aan de slag gaat.
- **Middellang:** persoonlijke gesprekken en mogelijk digitale ondersteuning.

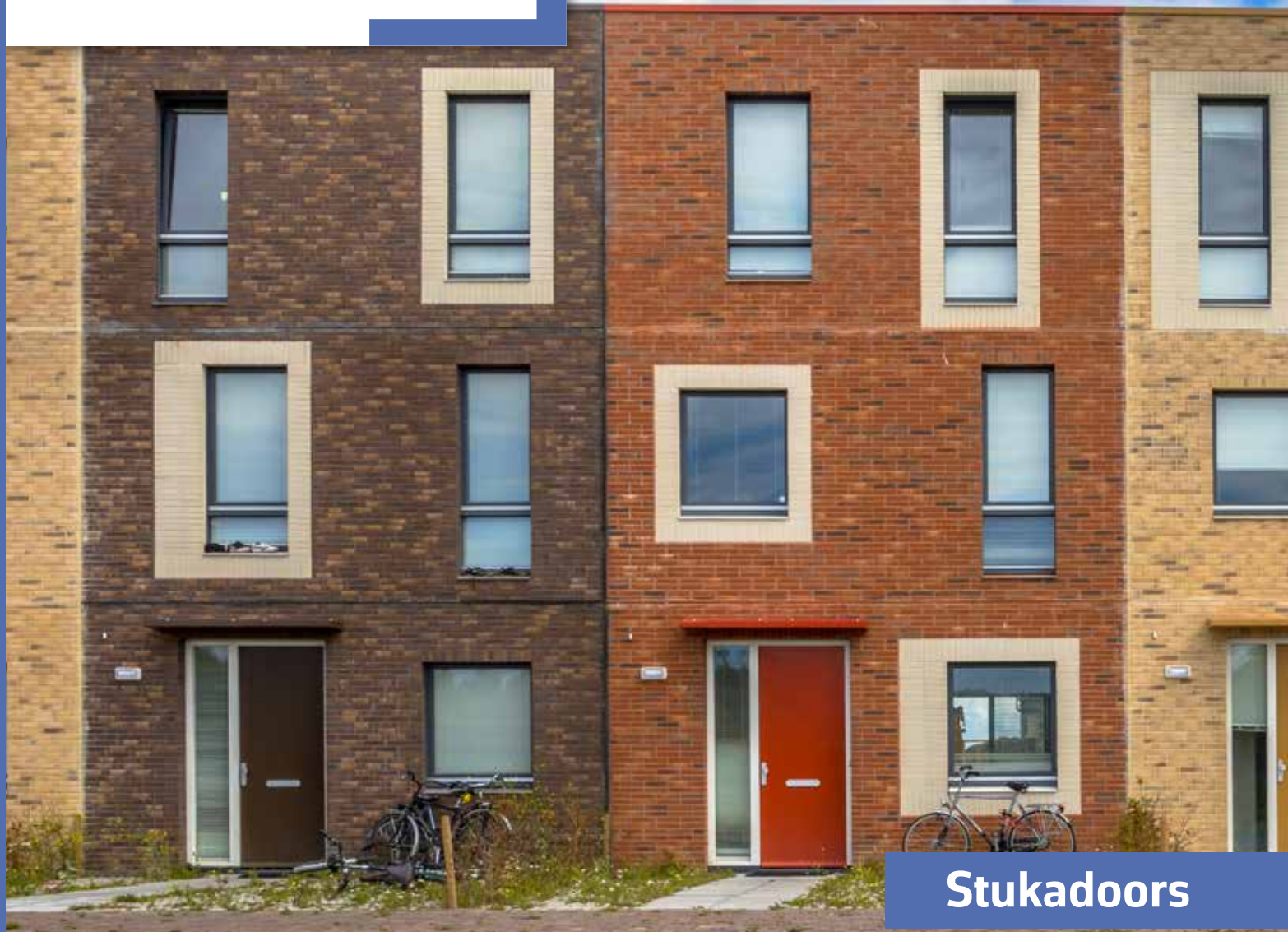
- **Lang:** persoonlijke begeleiding en mogelijk digitale ondersteuning.

Meer informatie vind je op www.vollandis.nl/stress.

Voorziening cao Afbouw

Werkgevers- en werknemersorganisaties in de afbouwsector vinden het belangrijk dat medewerkers gezond hun werk kunnen doen. Daarom is in de cao Afbouw vastgelegd dat medewerkers in de afbouwsector met te veel werkdruk of -stress kosteloos gebruik kunnen maken van de werkdrukvoorziening. ■

Scheuren door vocht

Stukadoors

Werken in een ruimte met een te hoge luchtvochtigheid? Dit kan grote gevolgen hebben. Denk maar eens aan scheuren in wanden en plafonds. Dit probleem ervoer ook een stukadoorsbedrijf eind 2022. Zij schakelden het TBA in om de schade te onderzoeken en een hersteladvies te geven.

Vochtinwerking

“Toen ik in de woning aankwam zag ik direct rechtlijnige scheuren langs de uitwendige hoeken van de neggekanten van raam- en deuropeningen aan de wandzijden”, vertelt Ed van der Plas, onze deskundige op het gebied van stukadoors. “Door vochtinwerking in deze elementen tijdens productie-, vervoer- en ruwbouwphase waren de

houten constructie en gipsvezelbeplating iets opgezwollen. Na deze fases was in de afbouwphase gestukadoord. In de droogfase was krimpgedrag ontstaan in de constructie. Door het krimpen van de wandafwerking vond er een spanningsgedrag plaats bij gestelde hoekbeschermingsprofielen in het stucwerk.”

Scheuren

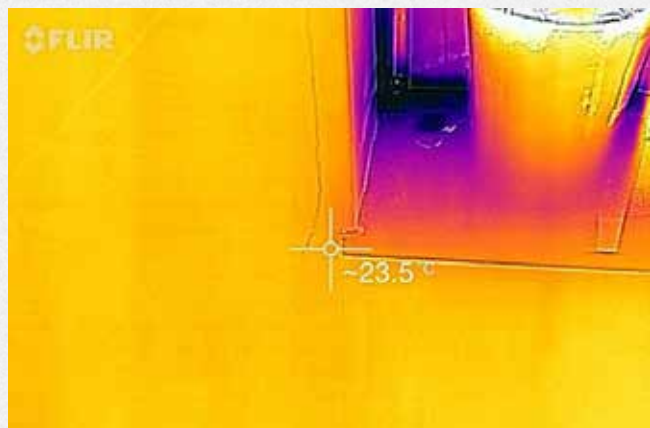
“De profielen bleven staan maar het stucoppervlak trok zich enkele millimeters terug. Hierdoor waren er scheuren ontstaan. Dit heeft geleid tot schade die moeilijk te herstellen was. De nieuwe profielen moesten namelijk gesteld worden en de hele wandafwerking moest opnieuw overgepleisterd en geschilderd worden.”

Hersteladvies

“Na het schadeonderzoek heb ik een hersteladvies gegeven. Allereerst moest de bestaande geschilderde afwerking op de wand aan weerszijden van de scheurvorming licht afgeschuurd worden. Het is belangrijk om over een breedte tot waar de onvlakheid nog meetbaar is af te schuren. Vervolgens moest het oppervlak stofvrij gemaakt worden en voorzien worden van een kwarts houdende hechtlaag. Na een droging van 12 tot 24 uur moesten deze wanddelen met een hechtgips

of dunpleistergips uitgevlakt worden. Hierbij moest het gips zover mogelijk doorgedrukt worden achter het oppervlak van de flens van het hoekbeschermingsprofiel. Na droging moesten de wanddelen met een kunststof stucpasta overgezet en afgepleisterd worden. Eventueel moest de gehele wand met deze pasta dun overgepleisterd worden. Hiertoe moest vooraf het oppervlak van het schilderwerk wel licht opgeruwd en stofvrij gemaakt worden. Tot slot moest het verfsysteem aangebracht worden op basis van een primer en twee gerolde verflagen.”

Wil je meer informatie?

Te hoge luchtvochtigheid kan leiden tot scheuren in wanden en plafonds. Laat de klimatologische omstandigheden door ons monitoren. Zo voorkomt u schade.

Bel 070 33 66 500 of mail naar info@tbafbouw.nl voor meer informatie ■

Scan hier en bekijk onze diensten!

i Kijk op www.tbafbouw.nl/diensten voor onze diensten.

**Werk onder de juiste
omstandigheden!**

plafond & wand

Scheuren in het plafond. Liever niet, maar als ze voorkomen, wat dan? Dit vroeg een plafond- en wandbedrijf zich af toen in de voegafwerking van de plaatnaden scheuren waren ontstaan. Het bedrijf had in een museum naadloze akoestische plafonds op een brandwerend gipskartonplafond gemonteerd. De naden van het plafond waren voorzien van gaasband en afgewerkt met een voegmateriaal. Over het voegmateriaal was een dunne finishlaag aangebracht. Na het schuren van de voegen had het bedrijf het gehele oppervlak gekorrelt met een akoestisch spuitpleister. Na de werkzaamheden sloeg helaas het noodlot toe: scheuren in de plafonds. Het plafond- en wandbedrijf wilde de oorzaak van deze schade weten en schakelde Technisch Bureau Afbouw in.

een vlakke ondergrond te krijgen voor het aanbrengen van de panelen. De panelen waren rechtstreeks tegen de gipsplaten geschroefd. De naden ervan waren voorzien van gaasband, gevoegd en gefinisht. De plafonds waren nog niet gespoten met akoestisch spuitwerk. Op diverse plaatnaden waren scheuren te zien aan weerszijde van de voeg en niet ter plaatse van de plaatnaden. Bij nadere beschouwing bleken de scheuren telkens te zitten op de overgang van de vlieslaag (van de

Typische scheurvorming

“Op verschillende verdiepingen waren de betreffende plafonds gemonteerd,” aldus Hermen de Hek, plafond- en wanddeskundige van het TBA. “De brandwerende gipsplatenplafonds waren gemonteerd op een dubbel regelwerk van 60x27mm profielen. De naden van de gipsplaten waren gevoegd maar niet voorzien van gaasband. Het vullen van de naden was alleen bedoeld om

plafondplaat) naar het voegmateriaal. Het gaasband op de plaatnaad zat volledig vast op het plaatoppervlak.”

Krimpscheuren

“Volgens de aanwezigen waren de voegen heel langzaam gedroogd. De donderdag voor het paasweekend waren de voegen gefinisht en afgewerkt en na het paasweekend op de dinsdag waren deze voegen nog steeds nat. Dat was ook duidelijk te zien op de foto’s van de aanwezigen. De reden van de langzame droging waren de omstandigheden in de ruimte die te vochtig en/of te koud waren geweest. Hierdoor kon er geen goede droging/uitharding van de voeg plaatsvinden. De scheuren kwamen iets naar buiten en waren rechtlijnig: krimpscheuren. Er was nergens sprake van grillige spanningsscheuren. Ook was er nergens

sprake van verzakking in het plafond. De plafonds waren strak en vlak gemonteerd.”

Hogere temperatuur

“Aan de constructie van het plafonds had ik niets vreemds geconstateerd. Zoals ik al eerder zei waren de plafonds netjes en strak gemonteerd. Het

beeld van de scheuren kwam hiermee overeen. De scheuren waren typische krimpscheuren en geen zettingsscheuren. Er was sprake van rechtlijnige haarscheuren. Deze scheuren kwamen voor op de overgang van vlieslaag naar de voegafwerking. Mijn vermoeden was dat er sprake was geweest van te lange, te vochtige omstandigheden. Hierdoor kon de voegafwerking niet op de juiste wijze uitharden.

Door een te hoge temperatuur was het plafond gaan krimpen en op een zwakke plek gaan scheuren. In dit geval was dat op de overgang van de vlieslaag naar het voegmateriaal.”

Wil je meer weten over onze technische adviezen? Kijk dan op www.tbafbouw.nl/diensten voor meer informatie. ■

Scan hier en bekijk onze diensten!

i Kijk op www.tbafbouw.nl/diensten voor onze diensten.

Scheurvorming in een epoxy holplint

In 2020 waren de kleed- en doucheruimtes van een trainingscomplex voorzien van een cementgebonden dekvloer en een PU-gietvloer met holplint. In de doucheruimtes was scheurvorming in de epoxy holplinten ontstaan. Het vloerenbedrijf had het Technisch Bureau Afbouw (TBA) gevraagd om de oorzaak van deze schade te achterhalen.

Opbouw cementgebonden dekvloer

“Het vloerenbedrijf had een constructievloer met daarop een 60/70mm dikke gewapende betonnen druklaag aangebracht,” vertelt onze vloeren-expert René Rieborn. “Op deze draagvloer was in de doucheruimtes een cementgebonden dekvloer aangebracht met de volgende opbouw:

1. 20 mm dikke tackerplaat EPS (isolatieplaat).
2. Op deze tackerplaat waren de vloerverwarmingsleidingen met beugels bevestigd.
3. Rondom waren bij opgaande bouwdelen (wanden) kantstroken aangebracht.
4. Vervolgens was een cementgebonden dekvloer op afschot aangebracht. Deze dekvloer had een dikte van 90 tot 70mm en was voorzien van een krimpnet (Ø03-150).”

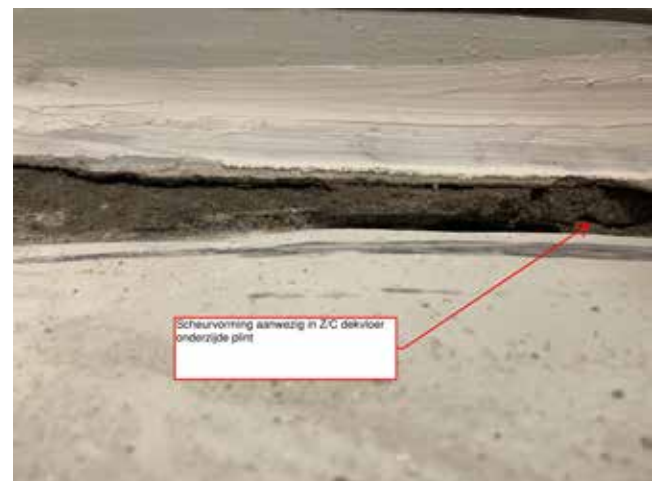
Scheuren in de epoxy holplint

“Na het doorlopen van een opstookprotocol had het vloerenbedrijf de doucheruimtes voorzien van een polyurethaan gietvloer met een epoxy holplint. Hierbij was de epoxy holplint (ca. 50mm hoog) direct tegen de wand tot onderzijde wandtegel geformeerd. Na oplevering van het trainingscomplex aan opdrachtgever was er scheurvorming in de doucheruimtes ontstaan. Deze scheuren

waren ontstaan in de aangebrachte epoxy holplint. De scheurvorming was zichtbaar tussen aansluiting plint met pu-gietvloer. De doucheruimtes waren in gebruik, waardoor er vocht via de scheuren in de ondervloer kon komen.”

Ongehinderd vervormen

“De cementgebonden dekvloeren waren aangebracht op isolatiemateriaal, zogenaamde verend opgelegde of zwevende dekvloeren. Het ging om een dekvloer die was aangebracht op een samen-drukbaar isolatiemateriaal. Voor dit type dekvloer is in Nederland een norm beschikbaar, de NEN 2742. Een zwevende dekvloer rust niet op een vormvaste ondergrond maar op een verende (isolatie)laag. De aanwezige vervorming (uitzetten/

krimpen) van dit type dekvloer moet ongehinderd plaats kunnen vinden onder invloed van thermische en/of mechanische belasting. Daarom is het belangrijk dat een verend opgelegde dekvloer rondom bij opgaande bouwdelen is voorzien van een kantstrook. De kantstroken waren hier aangebracht. Het is ook belangrijk om een starre aansluiting van de (dek)vloer met verticale bouwdelen te voorkomen.”

Starre verbinding

“Het toepassen van een verend opgelegde dekvloer in een doucheruimte had een zeer lastig detail: waterdichte aansluiting vloer met wand. Door het aanbrengen van een in werk geformeerde epoxy holplint was er een starre verbinding ontstaan tussen de verend opgelegde dekvloer en de wand. Door de aanwezige thermische en mechanische vervorming van de verend opgelegde cementgebonden dekvloer kwam er een spanning op de epoxy holplint. Het gevolg was scheurvorming.”

Wil je meer weten over onze technische adviezen? Kijk dan op www.tbafbouw.nl/diensten voor meer informatie. ■

Scan hier en bekijk onze diensten!

i Kijk op www.tbafbouw.nl/diensten
voor onze diensten.

natuursteen

HOTEL

**Zich op glad ijs
begeven**

In 2022 trok een opdrachtgever aan de bel bij Technisch Bureau Afbouw. Hij had een hotel laten bouwen. De vloer in het hotel bestond uit natuurstenen tegels. Bij oplevering van de vloer twijfelde hij aan de stroefheid van de vloer. Hij gaf dit aan bij het vloerenbedrijf, maar die verzekerde hem dat de vloer stroef genoeg was. De opdrachtgever wilde het zekere voor het onzekere nemen en schakelde ons in. Onno de Vries, de vloeren- en natuursteendeskundige van het TBA, was de aangewezen man om een slipweerstandsmeting uit te voeren.

Blijf kritisch

“Uitglieden of slippen, het gebeurt sneller dan je verwacht”, vertelt Onno. “Zeker wanneer de vloer nat is. Dan kan het al gauw gebeuren. Daarom is het goed om altijd kritisch te zijn als je een vloer aanbrengt of laat aanbrengen. Je wilt niet dat iemand uitglijdt en jij verantwoordelijk bent voor de schade. Toen ik aankwam in het hotel zag ik een mooie witte natuurstenen vloer. De vloer was schoon. Om een goede beoordeling te kunnen geven heb ik van meerdere locaties de slipweerstand onder droge en natte omstandigheden gemeten.”

Droog en nat

“Ik voerde de meting uit met een slipweerstandsmeter type GMG-200 op basis van NEN 7909:2015. Ondanks dat de vloer niet vies was, zou ik de vloer ook niet gereinigd hebben. Een slipweerstandsmeting moet je altijd uitvoeren

onder normale gebruiksomstandigheden. Als eerste deed ik een meting onder droge omstandigheden. Vervolgens heb ik de vloer nat gemaakt. Ik wilde een situatie creëren alsof iemand een glas water had laten vallen.”

Werking

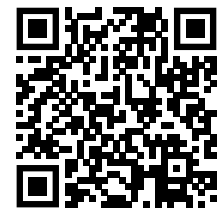
“Hoe werkt de slipweerstandsmeter? De meter verplaatst zich op drie meetvoetjes over de vloer doordat de band in het apparaat zichzelf oprolt. Uit de meting komt een wrijvingscoëfficiënt tussen 0,00 en 1,00. Hoe hoger de coëfficiënt, hoe stroever de vloer. Om uiteindelijk een betrouwbare coëfficiënt te krijgen wordt de vloer 5 keer gemeten. De meter bepaalt het gemiddelde van de laatste drie metingen. Volgens tabel 1 uit NEN 7909:2015 zou in deze situatie de vloerafwerking in droge omstandigheden een gemiddelde van tenminste 0,30 moeten scoren. In natte omstandigheden zou dit tenminste 0,40 moeten zijn.”

Meting

“Tijdens de meting bleek dat alle gemiddelden in droge omstandigheden hoger waren dan 0,30. Dit betekende dat de slipweerstand van het vloeroppervlak voldoende was. Check! Helaas was de vloer in natte omstandigheden niet stroef genoeg. Alle gemiddelden waren lager dan 0,40. De opdrachtgever zat goed. Het zelfverzekerde vloerenbedrijf aan de slag om de vloer stroever te maken. Gelukkig was de opdrachtgever oplettend anders...”

Wil je meer weten over onze technische adviezen? Kijk dan op www.tbafbouw.nl/diensten voor meer informatie. Met de slipweerstandsmeter GMG-200 meten wij ter plekke de stroefheid van jouw vloer. Zo weet je zeker dat de vloer voldoet aan de NEN-norm. ■

Scan hier en bekijk onze diensten!

 Kijk op www.tbafbouw.nl/diensten voor onze diensten.